

שאלון להערכה עצמית של איכות - לפי תקנון האיכות האירופי להפקת סטטיסטיקה רשמית (ה-CoP המותאם למדינות מדסטט)

שאלות מקדימות		תשובות
א	לאיזה שימוש נועדה הסטטיסטיקה שאתם מפקים ?	הסקר משמשים לקביעת מדיניות ממשלתית בתחום החינוך הפיננסי ובהתאם להמלצות ארגון - OECD.
ב	מה נעשה על ידכם כדי להבטיח שהתוצר אכן יתאים לשימוש המיועד?	הסקר נערך בשיתוף עם פורום ייעודי ממשרדים ממשלתיים הרלוונטים לנושא לרבות: משרד ראש הממשלה, משרד האוצר, בנק ישראל, משרד החינוך וכו'.

בשאלון להלן ציינו עבור כל מדד של ה-CoP, עד כמה הוא מתאר נאמנה את שיטת העבודה שלכם בהפקת הסטטיסטיקה	
המלצה: כדאי להיעזר בדוגמאות למימוש ה COP שבמסמך מסגרת האיכות המוצרף (QAF). הדוגמאות הן דרכי מימוש אפשריות של ה-CoP.	
סולם הערכה למידת ההתאמה למדד ה-CoP (אפשרויות המענה לכל מדד):	
א. כמעט כל דרישות המדד מולאו, ומוצרף תיעוד ב. דרישות המדד מולאו חלקית. קיימים פערים המפורטים להלן / במסמך מוצרף ג. דרישות מדד רבות לא מולאו. קיימים פערים המפורטים להלן / במסמך מוצרף א. לא רלוונטי	

העיקרון בתקנון האיכות	המדד בתקנון האיכות	הערכה עצמית	
		פרט/ציון חוזקות, חולשות והערות	מידת ההתאמה למדד
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים בעת התהליך לייצור הסטטיסטיקה (סקר/ מנהל וכו'). דוגמאות: נוהל אבטחת איכות, רשימת מדדים לאיכות (צק ליסט), בדיקות איכות ממוחשבות בשאלון הסקר, ועוד.			
4. מחויבות לאיכות	2	קיימים נהלים לתכנון ולניטור של איכות תהליכי ההפקה וההפצה של הסטטיסטיקה.	ב
	3	איכות התוצרים מנוטרת באופן סדיר, האזון בין עקרונות האיכות השונים נשקל, והאיכות מדווחת לפי עקרונותיה של סטטיסטיקה רשמית.	ב
	4	מתקיימת סקירה מקצועית קבועה ויסודית של התפוקות הסטטיסטיות העיקריות, לרבות פנייה למומחים חיצוניים במידת הצורך.	א
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים להבטחת סודיות סטטיסטית. דוגמאות: מניעת גישה של גורמי חוץ למידע חסוי, מניעת ניטור הגישה למידע חסוי, אחסון מידע חסוי בסביבה בטוחה, שמירה מאובטחת של מסמכי נייר המכילים מידע רגיש, וכו'.			
5. סודיות סטטיסטית	4	העובדים מקבלים הנחיות, הוראות והדרכה בנוגע לשמירת סודיות סטטיסטית בתהליך ההפקה וההפצה. מדיניות השמירה על סודיות ידועה לציבור.	א
	5	קיימים אמצעים פיזיים, טכנולוגיים וארגוניים לאבטחת מאגרי הנתונים הסטטיסטיים ושלמותם.	א
	6	קיימים נהלים מוקשים לגבי גישת משתמשים חיצוניים לנתוני פרט סטטיסטיים לצורכי מחקר.	X
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים להבטחת אובייקטיביות ללא משוא פנים. דוגמאות: עבודה עפ"י הנחיות מתודולוגיות המבוססות על מדדיים בינלאומיים, פרסום שיטות ותהליכים יחד עם פרסום הנתונים, תיקון טעויות בפרסומים ופירסום הדעות על כך וכו'.			
6. אובייקטיביות ללא משוא פנים	1	הסטטיסטיקה מופקת על בסיס אובייקטיבי שנקבע בשקולים סטטיסטיים.	א
	2	הבחירה בשיטות ובמקורות סטטיסטיים וכן החלטות לגבי הפצת סטטיסטיקה מתבססות על שקולים סטטיסטיים.	א
	3	טעויות המתגלות בסטטיסטיקה לאחר פרסומה מתוקנות במועד מוקדם ככל האפשר והנתונים המתוקנים מתפרסמים.	א
	4	המידע על השיטות והנהלים שבהם נעשה שימוש נגיש לציבור.	א
	5	תאריכים זמני הפצה של סטטיסטיקה מוכרזים מראש.	א

7	לכל המשתמשים ניתנת גישה שוויונית להודעות סטטיסטיות באותו זמן. כל הפצה מוקדמת לגורם מועדף חיצוני היא מוגבלת, נשלטת, ומפורסמת ברבים. במקרה של דליפה, סידורים להפצה מוקדמת עוברים הערכה מחודשת כדי להבטיח שוויוניות.	א	הגישה לכלל המשתמשים היתה שוויונית ובו-זמנית. משרדים שהיו שותפים לסקר קיבלו את הממצאים הראשוניים בטרם הם פורסמו.
8	הודעות סטטיסטיות והצהרות במסיבות עיתונאים הן אובייקטיביות וניטרליות.	א	
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת שימוש במתולוגיה מבוססת היטב.</p> <p>דוגמאות: שימוש בשיטות הבין-לאומיות המקובלות בתחום, אימוץ שיטה אשר הוגדרה בשיתוף אגף מתודות, אימוץ מושגים, סיווגים, הגדרות של מדריכים בין-לאומיים, וכו'. מדד מספיק יכול להיות שהיחידה מספקת שירותי מומחה בכנסים או בקבוצות עבודה, עבודה משותפת עם האקדמיה, משרד ממשלה או מומחים אחרים - לביצוע הערכת איכות חיצונית למשל.</p>			
1	המסגרת המתודולוגית הכללית המשמשת את הסטטיסטיקה הרשמית נצמדת לנהלים ולתקנים אירופיים ובין-לאומיים אחרים ולשיטות עבודה מומלצות.	א	הסקר נסמך על מתודולוגיה הדגימה והפקידה של הסקר החברתי משיקולי תקציב
2	קיימים נהלים המבטיחים שמושגים, הגדרות וסיווגים סטנדרטיים יישמו בעקביות ברחבי המוסד הלאומי לסטטיסטיקה ובגופים הנוספים המפיקים סטטיסטיקה רשמית.	א	יצרנו פורום בין מדרשי להבטחת אחידות במושגים, בסיווגים ובשיטות ברמה הלאומית ובהתאם למקובל במדינות ה-OECD
3	כדי להבטיח את איכותם הגבוהה של מרשם העסקים, המסגרות לסקרי אוכלוסייה, ומרשמים אחרים שמנהל המוסד הלאומי לסטטיסטיקה, הם עוברים מבחני הערכה באופן קבוע ונעשים בהם תיקונים במידת הצורך.	X	לא רלוונטי (ראו הערה בסעיף 7.1)
4	קיימת התאמה מלאה ומפורטת בין הסיווגים הלאומיים והסיווגים הבין-לאומיים המקובלים.	א	נעשתה התאמה למקובל במדינות ה-OECD, תוך הוספת שאלות בעלות חשיבות ברמה הלאומית
6	המוסד הלאומי לסטטיסטיקה והגופים הנוספים המפיקים סטטיסטיקה רשמית מיישמים מדיניות של הכשרה מקצועית מתמדת של עובדיהם.	א	
7	מתקיים שיתוף פעולה עם הקהילה המדעית כדי לשפר את המתודולוגיה והאפקטיביות של השיטות שנקטות וכן כדי לעודד, ככל האפשר, שימוש בכלים טובים יותר.	א	נעשו מפגשים במסגרת המועצה הציבורית לסטטיסטיקה שכללו אנשי אקדמיה, וכן נעשו הערכות ומשובים עם חוקרים אשר עשו שימוש בנתונים
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת שימוש בתהליכים סטטיסטיים הולמים.</p> <p>דוגמאות: צעד אפשרי יכול להיות תיאור הבדלים בהגדרות, במושגים, בכיסוי וכו' בין המקורות המנהליים לבין התופעה הנמדדת. צעד נוסף יכול להיות בחינה שיטתית של שאלונים לפני היציאה לשטח ושימוש בתוצאות הבדיקה לשיפור השאלון. צעד אחר יכול להיות הישענות על תקנים באיפיון סקר, עדכון שוטף של הסקר, מדידה ודיווח שוטפים של דיוק המדגם, וכו'.</p> <p>בנוסף, ניתן לתאר את הצעדים הננקטים ליעול תהליך איסוף הנתונים, מה התיעוד המוגש למשיבים, מה הכלים המשמשים לניטור תהליך האיסוף וכו'. צעד נוסף יהיה לנתח את הפעולות לביצוע בעקבות זיהוי שגיאה, את ההנחיות המשמשות לביצוע רביזיה, לפרסם את הרקע לביצוע רביזיה או מדד איכות</p>			
1	שאלונים של סקרים סטטיסטיים נבחנים בשיטתיות לפני איסוף הנתונים.	א	נעשה פרי-טסט לבחינת אמפירית של בהירות השאלות על-ידי מומחית למתודולוגיה של סקרים בעקבות הפרי-טסט נעשו שינויים לשינוי הבהירות של השאלות
2	תכנון הסקרים, בחירת המדגמים ושיטות האמידה הם מבוססים היטב, נבחנים באופן קבוע ומתוקנים כאשר יש בכך צורך.	א	ההחלטה על המתודולוגיה נעשה במסגרת הוועדה לתכנון סקרים וכן יחד עם הגורמים השותפים לסקר. הוחלט משיקולי תקציב להתבסס על מתודולוגיה הדגימה והפקידה של הסקר החברתי
3	איסוף נתונים, הזנת נתונים וסימול מנטרים באופן קבוע ומתוקנים כאשר יש בכך צורך.	א	התבסס על הסקר החברתי
4	נעשה שימוש בשיטות נאותות לעריכתם ולזקיפתם של נתונים; אלה נבחנים, מתוקנים ומעודכנים במידת הצורך.	א	נבנו מקדמי ניפוח של הסקר בהתאם למילוי השאלונים (בהתייחס לשאלונים שמולאו באופן מלא או חלקי). ישנם נתונים הן אודות הממצאים ללא תיקון האומדנים והן לאחר תיקון האומדנים אך ללא ניתוח השוואתי מסודר
5	עדכונים בנתונים נעשים על סמך נהלים קבועים, והם מבוססים היטב ושקופים.	X	אין עדכונים בנתונים. סקר חד-פעמי
6	נעשים הסכמים עם בעלי נתונים מנהליים המציניים את המחויבות המשותפת לשימוש בנתונים לצרכים סטטיסטיים.	X	צומצמו שאלות על מנת לשמור על מסגרת זמן סבירה בכל המקרים שהם ניתן היה לאסוף את המידע באמצעות מקורות מנהליים.
7	המוסד הלאומי לסטטיסטיקה והגופים הנוספים שמפיקים סטטיסטיקה רשמית משתפים פעולה עם בעלי נתונים מנהליים כדי להבטיח את איכות הנתונים.	X	
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת צמצום נטך ההשבה.</p> <p>דוגמאות: ניתוח מדויק של הצורך בנתונים, מדידת נטל ההשבה, הצדקה שיטתית של כל משתנה שנאסף, פרוסום מידע על איכות המקורות האלטרנטיביים לנתונים, הגבלת מספר המשיבים או מספר השאלות בסקר, ייעול המדגם, שימוש בפתרונות איסוף ישיר ממערכות מחשוב חיצוניות, שיתוף מקורות נתונים</p>			

7.

מתודולוגיה מבוססת היטב

8.

תהליכים סטטיסטיים הולמים

1	ההיקף והפירוט של הדרישות לצורך הפקת סטטיסטיקה רשמית מצומצמים להכרח.	א	בכדי לצמצם ככל הניתן את הנטל ההשבה של הנדגמים, נעשתה בדיקה מקיפה ויסודית של נתונים מנהליים הזמינים לצורך הסטטיסטיקה המבוקשת	9. נטל השבה מידתי
2	נטל ההשבה מתפרש על אולוסיות הסקרים באופן רחב ככל שניתן.	ב	נטל ההשבה של סקר אררינות פיננסית נמדד במגרת הפרי טוט, ולזמן זה נדרש היה להוסיף את הזמן ההמוצע של השבה לסקר החברתי, שכן מדובר באותם משיבים אשר השתתפו בסקר החברתי.	
3	המידע הסטטיסטי שנדרש מעסקים מתקבל, ככל שאפשר, מהדוחות הכספיים שלהם ונעשה שימוש בשיטות אלקטרוניות כדי להקל על ההשבה.	X	הסקר אינו סקר עסקים	
4	נעשה שימוש במקורות מנהליים בכל נושא אפשרי כדי להימנע מבקשות חוזרות למידע.	א		
5	מתקיים שיתוף נתונים כללי בין המוסד הלאומי לסטטיסטיקה וגופים נוספים שמפיקים סטטיסטיקה רשמית כדי להימנע מסקרים כפולים.	א	כמצויין, הסקר נעשה בשיתוף עם משרדים ממשלתיים נוספים	
6	המוסד הלאומי לסטטיסטיקה והגופים הנוספים שמפיקים סטטיסטיקה רשמית מקדמים אמצעים לקישור בין מקורות הנתונים שלהם או בינם לבין נתונים מנהליים, בהתאם לכללי הסודיות, וזאת כדי לצמצם את נטל ההשבה.	א		
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת השימוש היעיל במשאבים. דוגמאות: מעקב אחר המשאבים בהם נעשה שימוש בכל שלב של תהליך הפקת הסטטיסטיקה, הערכת עלות תשתית המיחשוב הנוצח בהפקת הסטטיסטיקה, הערכת השפעת השימוש בכלי תיקון אוטומטיים או בבדיקות לוגיות לזיהוי מוקדם של טעויות על עלות ההפקה וכו'				
10	יח עלות-תועלת	1	השימוש במשאבים במוסד הלאומי לסטטיסטיקה ובגופים הנוספים שמפיקים סטטיסטיקה רשמית מבוקר באמצעים פנימיים	10. יח עלות-תועלת
2	כדי להעלות את התפוקה נעשה שימוש אופטימלי בטכנולוגיית מידע ותקשורת באינטרנט, בעיבוד, ובהפצה של מידע.	א		
3	נעשים מאמצים יזומים לנצל את הנתונים המנהליים באופן מרבי ולצמצם את הצורך בסקרים ישירים	א	באמצעות הוועדה לתכנון סקרים	
4	המוסד הלאומי לסטטיסטיקה והגופים הנוספים המפיקים סטטיסטיקה רשמית מקדמים ומיישמים פתרונות סטנדרטיים המגבירים אפקטיביות ויעילות.	א		
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת המענה לצורכי המשתמשים. דוגמאות: קשר שוטף עם משתמשים בפורומים שונים של משתמשים, פגישות סדירות עם משתמשים חשובים, ניהול רשימות משתמשים איתם ניתן ליצור קשר כדי לבדוק האם הסטטיסטיקה עונה על הצרכים וכו'				
11	רלוונטיות	1	קיימים תהליכים להתייעלות עם המשתמשים, לניטור הרלוונטיות והתועלת של סטטיסטיקה למילוי צרכים קיימים, ולבחינת צרכים חדשים וסדרי עדיפויות.	11. רלוונטיות
2	צרכים בעדיפות גבוהה מסופקים והם משתקפים בתכנית העבודה.	א	נעשה תהליך של הפקת לקחים בסוף הסקר בהיבטים של רלוונטיות	
3	יש ניטור קבוע של שביעות הרצון של המשתמשים, וזו מקבלת מענה באופן שיטתי.	X	סקר חד פעמי	
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת דיוק ואמינות. דוגמאות: השוואה הסטטיסטיקה עם פרסומים של גורמים אחרים, זיהוי טעויות דגימה וטעויות אחרות, וכו'				
12	דיוק ואמינות	1	מתקיימים הערכה קבועה ותיקוף של נתוני מקור, תוצאות ביניים ותפוקות סטטיסטיות.	12. דיוק ואמינות
2	טעויות דגימה וטעויות לא מדגמיות נמדדות ומתועדות באופן שיטתי בהתאם לכללים אירופיים ובין-לאומיים.	א		
3	ניתוח עדכוני נתונים נעשה באופן קבוע כדי לשפר את התהליכים הסטטיסטיים.	X	סקר חד פעמי	
סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת העדכניות והעמידה בלוח הזמנים. דוגמאות: שימוש בתכנון שנתי, כולל לוח תאריכי פרסום ואבני דרך לקראת פרסום וכו'				
1	עיתוי פרסום הנתונים עומד בתקנים אירופיים ובין-לאומיים להפצת נתונים.	א		12. דיוק ואמינות
2	מועד יומי קבוע להפצת נתונים מפורסם ברבים.	X	סקר חד פעמי	

סקר חד פעמי	X	3 במחזוריות הפקת הנתונים מתחשבים בצורכי המשתמשים עד כמה שאפשר.	13. על פי דרישות יעילות בלוח הזמנים
סקר חד פעמי	X	4 סטייה ממועדי הפרסום מתפרסמת מראש ומנומקת, ומועד פרסום חדש נקבע.	
	X	5 אפשר להפיץ תוצאות ראשוניות בדיקת כולל קביל, כאשר יש צורך בכך.	
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת עקביות והשוואתיות. דוגמאות: עבודה מתואמת עם יצרנים אחרים של סטטיסטיקה דומה - תוך שיתוף מקורות נתונים, או ביצוע איסוף משותף, זיהוי ומדידת שינויים הנובעים משינויים מתודולוגיים במטרה להנסבך או אפילו למנוע שברים בסידרה, פרסום ונימוק לכל סטייה מהנחיות תקנים או מדריכים בינלאומיים, זיהוי, ניתוח ואולי</p>			
	א	1 הסטטיסטיקה היא לכידה (קונסיסטנטית) ועקבית (כלומר, מרכיביה האריתמטיים והחשבונאים מסתכמים).	
סקר חד פעמי	X	2 הסטטיסטיקה ניתנת להשוואה על פני פרק זמן סביר.	
	א	3 הסטטיסטיקה בסקרים ובמקורות שונים מופקת בהתאם לתקנים משותפים המתייחסים להיקף, להגדרות, ליחידות מדידה ולסיווגים.	14. עקביות והשוואתיות
	X	4 נעשית השוואה והתאמה בין סטטיסטיקה ממקורות שונים ובמחזוריות שונה.	
	ב	5 השוואתיות הנתונים בין מדינות ה-ENP-South מובטחת בחילופי נתונים בין המדינות ועם מערכות סטטיסטיות אחרות. מחקרים מתודולוגיים נעשים תוך שיתוף פעולה הדוק בין מדינות ה-ENP-South ויורוסטט.	
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת זמינות, נגישות ובהירות דוגמאות: הפרסומים כוללים הסברים והשוואות ברמות פירוט שונות, כדי לאפשר לקהל שונים של משתמשים להבין ולהעריך נכון את משמעות</p>			
אין מטה-דאטה לסקר (נערך ב-2012)	X	1 הסטטיסטיקה והמטא-נתונים הנלווים מוגשים ונשמרים באופן המאפשר פירוש נכון והשוואות מושכלות.	
	א	2 שירותי ההפצה משתמשים בטכנולוגיית מידע ותקשורת מודרנית, ובמידת הצורך, בתוצרים מודפסים.	
	א	3 כאשר אפשר מסופקת למשתמשים סטטיסטיקה לפי צרכי הייחודיים, והציבור מודע לקיום שירות זה.	
	א	4 גישה לנתוני פרט ניתנת לצרכי מחקר ומנוהלת על פי כללים ופרוטוקולים ספציפיים, כולל כללי סודיות.	15. נגישות ובהירות
אין מטה דאטה מסודר	ב	5 מטא-נתונים מתועדים בהתאם למערכות סטנדרטיות.	
	א	6 דיווח נמסר למשתמשים על המתודולוגיה של תהליכים סטטיסטיים, כולל השימוש בנתונים מנהליים.	
	א	7 דיווח נמסר למשתמשים על האיכות של התוצרים הסטטיסטיים, בהתאם לאמות המידה לאיכות של סטטיסטיקה רשמית.	
<p>סעיף זה מתייחס לצעדים הננקטים לאבטחת התיאום עם היצרנים האחרים במערכת הסטטיסטית דוגמאות: תיאום לצורך התאמת נתונים מנהליים לשימוש סטטיסטי</p>			
	א	2 כאשר הסטטיסטיקה הרשמית מבוססת על נתונים מנהליים, ההגדרות והמושגים שבהם נעשה שימוש לצרכים מנהליים מותאמים ככל האפשר לאלה שנחוצים לצרכים סטטיסטיים.	16. תיאום ושיתוף פעולה